

A pesti argot.¹ A pesti nyelvfejlődés legújabb szörnyüése ama bizonyos csibész *argot*, ami rohamosan kezd terjedni és ezen a helyen is többször szóvá tették. Az *Ujság* 1913. évi augusztus 10-diki számában Szomory Emil s ujabban Kálnoki Izidor (Vulpes) írt róla igen figyelemreméltó dolgokat. Megtudjuk ebből, hogy a pesti argot a városligeti *jasszok* nyelvéből indult ki. Szülőapja a pesti tolvajnyelv, amelynek szótárát a budapesti államrendőrség 1911-ben egy kis füzetben kiadta. Ez rendőri használatra volt szánva, azonban azóta a legújabb pesti nyelvújítás is bőven bányászott benne.

Az *argot* szó tulajdonképpen tolvajnyelvet jelent, ellentétben a *jargon*-nal, mely bizonyos félre-fejlődött tömegesebb nyelvhasználat, amilyen teszem a lengyel zsidóságé. Mint argot a párizsi a leghíresebb. Egyes kifejezései ennek a köznép nyelvébe s innen az irodalomba is átszivódtak, az argotval tehát öntudatosan kell foglalkozni, különben a nyelvet megmételjezi. A francia író azonban mindig tisztában van az argothoz tartozó kifejezésekkel. Ez a veszedelem a pesti argotnál is megvan, sőt jobban, mint másutt, mivel itt az argot szétáradásának sokkal több csatornája van. Sőt az utolsó időben a fiatalság valóságos kultuszt kezd csinálni a csibészkifejezésekből. Kezdetben tréfaképpen használják, később megszokják és azt hiszik, hogy — jó magyar kifejezés, vagy legalább is új és eredeti.

A rendőrségről, a külvárosi mozikból, a városligeti vurstliból és a tolvajnyelv egyéb tanyáiról igen bőven áradnak ezek a kifejezések, amelyekben különösen sűrű a német és lengyelzsidó, vagy éppen szláv szóforma. Beviszik őket a kabarékba is. Nagy Endrének egy egész darabja is volt argot-ban írva. Így jutnak a kávéházakba, ahol vidám riporterek ültetik tovább. Majd bejutnak az egyetemi polgárok közé, innen a családokba és szalónokba. Ritka „pesti” leány az, aki nem tud és nem használ legalább egy tucatot. Néhányat a sok közül mindjárt ide is irok.

Maga nekem nagyon fiatal! (Jelentéktelen.) Világosan az utszéli Aphroditék szájáról van véve. Igen gyakori. Egészen kiszorította a korábbi kifejezést: Uraságod, ugy látszik, idegen. *Halom* = hanem. Pórias szó, vidéki nyelvjárásból. *Ferkózni* = filkózni, kártyázni. *Evező* = kéz. Hadonászott az evezőjével. *Dumálni* = szónokolni, beszélni. Az orosz дума után. Példa: Az evezőjével dumál. (Gesztikulál.) *Link* = tolvajnyelven: ügyefogyott vagy hamisított. A pesti argotban gyakran: jóindulatu, együgyü, balek. *Pista* = szerelmes. *Pali* = gyökér, vurcni, balek. *Margit* = marha. *Vas* = hatalmas, kiváló. Krajcárt is

¹ Kenedi Géza ilyen című tárcájából (Az Ujság 1914. VI. 3). Vö. Horváth J. *ickekét* MNy. 10:302. — A szerk.

jelent. *Piálni* = inni. Szláv: *pivati*. *Tutista* = akinek mindene van, gazdag. Olasz: *tutti*. *Pitiáner* = hamis, nem igazi ember. *Piti* = hamis gyémánt. *Nimolista* = pénztelen ember. *Niemand* = niemals. *Tyuk* = hajlítható nő. *Valakinek a szeretője*. *Mujder* = anya, Mutter. *Zsugázni* = kártyázni. *Balhé* = zavar, csődület, botrány. *Tolvaj-szó*. *Durmolni* = aludni. (Francia.) *Mellbe vágni* = valakit megpumpolni. *Stri, strigo, makro* = strici = utcai leányok élődije. *Csórni* = lopni. (Cigány.) *Lepedő* = százkoronás. *Bika* = tizkoronás. *Nagybecskerek* = ötkoronás. *Begyulladni* = megijedni. A sportnyelvből. KENEDI GÉZA.
